

Mødet den 13. Marts 1913.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Magnus Nielsen og Olæsen.

1. (J. Nr. 589—1912). Indstilling fra Brolægningsudvalget om efter afholdt **Licitation paa Levering af Grus m. m. til Brolægningsvæsenet** at slutte Kontrakt med Gunnerup i Skaade for de 3 søndre Kørselsdistrikters Vedkommende og med Gaardejer Jensen i Lisbjerg for de 4 nordre Kørselsdistrikters Vedkommende.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 590—1912). Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling angaaende Licitations-tilbud paa **Leverancer og Arbejder til Brolægningsvæsenet** i Tiden fra 1. April 1913 til 31. Marts 1914:

Kørselsarbejde.

Transport af ekvarerede Sten: Martin Jensen, Østergade 41, Formand for Vognmandsforeningen.

Transport af Fliser og Kantsten: Martin Jensen, Østergade 41, Formand for Vognmandsforeningen.

Transport af gamle Brosten: Martin Jensen, Østergade 41, Formand for Vognmandsforeningen.

Snekørsel: Martin Jensen, Østergade 41, Formand for Vognmandsforeningen.

Jord med Læsning: Martin Jensen, Østergade 41, Formand for Vognmandsforeningen.

Jord uden Læsning: Martin Jensen, Østergade 41, Formand for Vognmandsforeningen.

Skærver med Læsning: Martin Jensen, Østergade 41, Formand for Vognmandsforeningen.

Skærver uden Læsning: Martin Jensen, Østergade 41, Formand for Vognmandsforeningen.

Transport af store Sten: Martin Jensen, Østergade 41, Formand for Vognmandsforeningen.

Transport af Mosaiksten: Martin Jensen, Østergade 41, Formand for Vognmandsforeningen.

Kørsel af enkelte Læs: Martin Jensen, (Vognmandsforeningen).

Kørsel af Grus, Sand og Ral fra Saralyst, Silkeborg Landevej, Lisbjerg, Marselisborg: Martin Jensen, (Vognmandsforeningen).

Daglønskørsel: Martin Jensen, (Vognmandsforeningen).

Kørsel med Vejtromle: Martin Jensen, (Vognmandsforeningen).

Kørsel med Vandvogne: Martin Jensen, (Vognmandsforeningen).

Nyt Brolægningsarbejde: A. K. Thingskov & J. Christensen, Jægergaardsvej 7.

Reparation af Brolægning: A. K. Thingskov & J. Christensen, Jægergaardsvej 7.

Chausseringsarbejder: A. K. Thingskov & J. Christensen, Jægergaardsvej 7.

Kloakarbejder: K. Nedergaard Nielsen, Sjællandsgade 59.

Brolægning efter Rendegravninger: A. K. Thingskov & J. Christensen.

Murerarbejde: A. R. Skaade, Fredericiagade 35:

Smedearbejde: H. P. Breckmann, Vestergade
Nr. 30.

Tjærebetonarbejde: Niels Jensen, Hjelmensgade
Nr. 14.

Levering af glasserede Lerrør: A/S L. Hamme-
rich & Co.

Levering af Cementrør: J. C. Halvorsen, Danne-
brogsgade 22.

Levering af Cement: Aarhus Tømmerhandel
m. fl.

Levering af Cement: A. Chr. Østergaard & Søn.
Jernstøbearbejde: Brødrene Jørgensen, Skovvej
Nr. 45.

Alt under Forudsætning af, at Entreprenø-
rerne kunne stille den Kaution, som Udvalget
i hvert enkelt Tilfælde maatte forlange.»

F o r m a n d e n forelagde Indstillingen.

J a k o b J e n s e n henstillede til Udvalget at
tage den Del af Indstillingen, der angik Kørsels-
arbejderne, tilbage til ny Overvejelse, saaledes at
ikke alene Vognmandsforeningen, men ogsaa de
Vognmænd, der stod udenfor denne, kunde faa
Del i Arbejdet. At disse Vognmænd havde haft
Del i Arbejdet, havde bevirket, at man havde
faaet dette adskillige Tusinde Kroner billigere.

J a c o b s e n oplyste, at Udvalgets Indstilling
om at overdrage alt Kørselsarbejdet til Vogn-
mandsforeningen var sket i Henhold til Stads-
ingeniørens Beregninger over de indgivne Tilbud.

J. C. P e t e r s e n spurgte, om der var Anled-
ning til at lade Sagen gaa tilbage.

J a k o b J e n s e n fandt, at der var god An-
ledning til at tage Indstillingen vedrørende Kør-
selsarbejderne under ny Overvejelse, saaledes at
de mindre Vognmænd kunde faa Del i Arbej-
derne.

Jacobsen troede ikke, Vognmandsforeningen ønskede at faa noget af Arbejdet, naar den ikke kunde faa det hele. Udvalget skulde imidlertid gerne overveje Sagen paa ny.

Indstillingen vedtoges, dog at Spørgsmaalet om Kørselsarbejdet udsattes.

3. (J. Nr. 303—1912). Udkast til Skrivelse til Krigsministeriet vedrørende **Erstatning for Fodfolks-garnisonens Flytning**, saalydende:

»I Skrivelse af 4. d. M. har Krigsministeriet — med Hensyn til det fra Byraadet foreliggende Andragende om Erstatning i Anledning af Fodfolksregimentets Fraflytning her fra Byen — udtalt, at Ministeriet formener med den i Ministeriets Skrivelse af 12. f. M. kalkulerede Sum af ca. 190000 Kr. at have angivet et absolut Maximum for, hvad der med Billighed eventuelt kan ventes tilstaaet Byen, og at Ministeriet derfor ikke skønner, at der er nogen Grund til at indlede de af Byraadet foreslaaede mundtlige Forhandlinger angaaende denne Sag.

Byraadet tillader sig i denne Anledning at meddele, at Raadet har vedtaget at ville akceptere den af Ministeriet beregnede Erstatning til Beløb 190000 Kr., dog med et enkelt Forbehold, hvorom nærmere nedenfor. Men Raadet mener dog ikke at turde undlade — særlig ogsaa for det Tilfælde, at nærværende Korrespondence eller ialfald dens væsenligste Indhold til sin Tid forelægges de bevilgende Myndigheder — at gøre endnu nogle Bemærkninger til Begrundelse af, at Raadet, uagtet man altsaa indtil videre har opgivet at søge Erstatningskravet gennemført ved Domstolene, ikke kan anse Ministeriets Erstatningsberegning for rigtig og ikke kan

anse Erstatningen til Beløb 190000 Kr. for i og for sig fyldestgørende.

De Oplysninger, Byraadet i sin Tid — i Februar 1905 — meddelte Forsvarskommissionen angaaende Forholdet mellem Garnisonsbyerne og Forsvarsvæsenet, meddeltes som Svar paa Forsvarskommissionens Skrivelse af 7. December 1904, hvori Kommissionen udtaler Ønsket om til Belysning af dette Forhold at modtage en saa vidt mulig fuldstændig og for hver af de paagældende Kommuner opgjort Redegørelse blandt andet for de Udgifter, disse Kommuner har haft i Kraft af de siden Hærloven af 1867 og Flaadeloven af 1880 mellem dem og Staten truffne Overenskomster. Den af Byraadet fremsendte, af Kommunens Bogholderkontor affattede Skrivelse gaar nu blandt andet ud paa, at Udgifterne ved Forrentningen af den i Kaserne-etablissementerne anbragte Kapital, da disse Udgifter ere afholdte af mange Laan, der ere stiftede til forskellig Rente, ikke lade sig nøjagtig opgive, men at man kommer »det virkelige Resultat overordentlig nær«, naar man regner med en Gennemsnitsrente af 4 %. Men det tilføjes herhos — til Oplysning for Kommissionen — at der maa tages noget Hensyn til Etablissementernes Forringelse, og at man derfor har ment at maatte regne med et Gennemsnit af $4\frac{1}{2}$ %, hvorved en Kapital, naar Renten er 4 % p. a., amortiseres i Løbet af 56 Aar. — Herved er jo intet sagt om Kommunens virkelige Udgift til Amortisation, og Byraadet maa gøre Indsigelse imod, at dette til Vejledning for Kommissionen velvillig udtalte Skøn tages som en bindende Erklæring fra Kommunens Side. Det er givet, at Kom-

munen ikke har amortiseret sin i Kaserne indestaaende Kapital, og det maa — efter de af Byraadet anstillede, uimodsagte Beregninger — anses givet, at den Kommune for Fodfolkskasernens Brug ydede Godtgørelse ikke har været tilstrækkelig stor til at foretage en virkelig Amortisation. Men naar dette forholder sig saa, forekommer det Byraadet, at det er urigtigt at tage sit Udgangspunkt for Beregningen af Erstatningens Størrelse fra Spørgsmaalet om, hvorvidt en Amortisation er eller burde være sket. Dette fører til den af Raadet i sin sidste Skrivelse paa pegede Konsekvens: at naar Amortisationen er fuldendt, har Kommunen intet Krav paa Erstatning for Tabet af en dog faktisk tilstedeværende Værdi — en Konsekvens, som Ministeriet i sin sidste Skrivelse akcepterer, men som Raadet fremdeles maa finde ganske urimelig.

Byraadet maa altsaa fastholde, hvad Raadet har udtalt i sin Skrivelse af 27. f. M.: at Kasernens Tilblivelsesværdi formentlig bør tages til Udgangspunkt for Erstatningens Beregning; men at der fra Tilblivelsesværdien bør drages et passende — ved Skøn over Bygningernes nuværende Tilstand fastsat — Beløb for den Værdiforringelse. Bygningerne i Tidernes Løb er undergaaet, og derhos, som det fra begge Sider indrømmes, et til Kasernens nuværende Værdi for Kommunen svarende Beløb.

Da Ministeriet imidlertid nu har udtalt, at det ikke kan gaa ind paa en nærmere Forhandling angaaende Fortsættelsen af disse Fradrags Størrelse, er Byraadet udelukket fra at fremkomme med Forslag i saa Henseende og nærmere begrunde saadanne Forslag. Men Raadet

maa forbeholde sig eventuelt nærmere at oplyse disse Punkter og ser sig i hvert Fald nødsaget til at tage det Forbehold, at hvis det senere skulde vise sig nødvendigt at søge Erstatningskravet gennemført ved Domstolene, da er Aarhus Kommune ikke bunden ved sin nu afgivne Erklæring om at ville akceptere Tilbudet om en Erstatning paa 190000 Kr.

Og derhos maa Byraadet, idet det afgiver denne Erklæring, tage det Forbehold, at Krigsministeriet direkte overfor de bevilgende Myndigheder stiller Forslag om, at den nævnte Erstatning ydes Aarhus Kommune, saaledes at det ikke bliver nødvendigt for Byraadet at indgive fornyet Andragende desangaaende — saaledes som i Ministeriets Skrivelse af 12. f. M. antydet. Hvis saadant Forslag ikke fremkommer fra Ministeriet, maa Byraadet nære Frygt for, at Sagen under dens Behandling paa Rigsdagen trækker i Langdrag, hvilket ikke blot medfører Rentetab for Kommunen, men ogsaa medfører Fare for, at Sagen, naar den kommer til endelig Afgørelse, overfor Rigsdagen kommer til at staa i et andet Lys end det, som et Forslag nu fra Ministeriets Side vil give den. I Tilslutning hertil tillader man sig ogsaa ærbødigt at anholde om, at Sagen maa blive fremskyndet saaledes, at Forslag angaaende den ommeldte Erstatning fremsættes i Rigsdagen saa snart som muligt, eventuelt allerede i indeværende Samling.«

Udkastet tiltraadtes.

4. De foreliggende Ansøgninger om **dansk Indfødsret** fra
 - a. (J. Nr. 15¹³—1912) Ostehandler Andersen og
 - b. (J. Nr. 15¹²—1912) Augusta Pettersson anbefaledes.

5. (J. Nr. 544—1912). Andragende fra Restauratør L. H. Petersen om, at den Bevilling, han har til at maatte holde **aabent til Kl. 12 Aften** i Restaurationen »Alhambra«, maa overføres til Forretningen Hjørnet af Lille Torv og Badstuegade.

Bevilgedes.

6. (J. Nr. 528—1912). Andragende til Indenrigsministeriet fra M. A. Mortensen om **Bevilling til at drive Restauration** i Ejendommen Tangen 6.

F o r m a n d e n meddelte, at Bevillingsnævnets Flertal indstillede, at Andragendet ikke blev anbefalet. Der var drevet Restauration i den paagældende Ejendom i over 30 Aar, og Ejerens Svigersøn, der havde bestyret Forretningen i 3 Aar, ønskede nu selv Bevillingen. Naar Bevillingsnævnet ikke havde ment at kunne anbefale Andragendet, var det, fordi det mente, at man skulde være meget knap med at anbefale Bevillinger, der laa udenfor det i Vedtægten fastsatte Antal. I det foreliggende Tilfælde skete der desuden ingen Skade, om Andragendet skulde blive nægtet, da Forholdet antagelig kunde fortsættes som hidtil.

M o u s t e n saa ingen Anledning til at anbefale i dette Tilfælde, men kunde iøvrigt godt tænke sig, at man kunde anbefale et saadant Andragende, naar der samtidig blev nedlagt 2—3 ældre Beværtninger.

J a c o b s e n syntes, der kunde være nogen Grund til at anbefale Andragendet, idet Forretningen altid havde været pænt drevet saavel af Ejeren som af Andrageren, der iøvrigt var en absolut ædruelig Mand, og Ejerens Børgerskab blev nedlagt, samtidig med at Andrageren fik Bevillingen.

J u l. A n d e r s e n saa absolut ingen Grund til at anbefale Andragendet og derved fravige

Lovens klare Bestemmelse. Taleren vidste ikke, hvorledes Andrageren var nu, men tidligere havde han absolut ikke hørt til de ædruelige.

J a c o b s e n havde ikke nogen Sinde set Andrageren beskænket. Forøvrigt var der mange, som ikke altid havde været ædruelige.

J u l. A n d e r s e n var overbevist om, at Bevillingsnævnets Indstilling om ikke at anbefale Andragendet havde foreligget enstemmig, hvis Politimesteren ikke havde paategnet Andragendet, inden det kom til Behandling i Nævnet.

J a c o b s e n stillede Forslag om at anbefale Andragendet.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 579—1912). Andragende til Indenrigsministeriet fra Restauratør Niels Laursen om **Bevilling til at drive Beværtning med stærke Drikke** paa Jernbanestationen Aarhus H.

Anbefaledes.

8. (J. Nr. 529—1912). Andragende til Indenrigsministeriet fra Jens Andersen Bech om **Bevilling til at drive Restauration** i Ejendommen Jægergaardsvej 108.

F o r m a n d e n oplyste, at Andrageren havde købt Ejendommen ret dyrt af Hensyn til den deri værende Beværtning, og at den præsterede Udbetaling, 5000 Kr., formentes tabt, hvis Bevillingen blev nægtet. Skønt det saaledes var et af de Tilfælde, hvor Loven virkede haardt, havde Bevillingsnævnet dog ment at maatte indstille, at Andragendet ikke blev anbefalet.

J u l. A n d e r s e n bemærkede, at Andrageren, som var Invalid, havde købt Ejendommen i den Tro, at han tillige købte Borgerskabet. Skønt Andrageren saaledes var ret uheldig stillet, kunde man dog ikke gaa med til at anbefale Andragen-

det, som Sagen forelaa. Derimod kunde man maaske ligesom i Viborg, Holstebro og flere andre Steder arrangere det saaledes, at Bevillingen blev givet, mod at den tidligere Ejer og en anden Indehaver af et Borgherskab nedlagde deres Borgherskaber, saaledes at Tallet i Virkeligheden gik ned.

Formanden troede ikke, den af Hr. Jul. Andersen omtalte Fremgangsmaade kunde bruges, efter at Loven var traadt i Kraft.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 299—1912). Sagen angaaende Smed Meyers **Erstatningskrav for Skade ved Oversvømmelse** af hans af Kommunens lejede Havelod.

Formanden bemærkede, at det syntes, som om Statsbanerne i sin Tid havde lagt den Afløbsbrønd, der havde foraarsaget Skaden, paa Kommunens Grund uden nogen Tilladelse fra Byraadets Side. Skønt man derfor skulde synes, at Erstatningsansvaret maatte falde paa Statsbanerne, hævdede de dog, at Sagen ikke kom dem ved. Fra Brolægningsudvalget forelaa der nu Indstilling om, at Byen ydede Smed Meyer Erstatningen, saaledes at man derefter søgte Regres hos Statsbanerne. I den Anledning skulde Taleren foreslaa, at Skovudvalget fik Bemyndigelse til at søge Sagen afgjort overensstemmende med Brolægningsudvalgets Erklæring.

Det vedtoges at bemyndige Skovudvalget til at søge Sagen afgjort overensstemmende med Indstillingen fra Brolægningsudvalget.

10. (J. Nr. 494—1912). Andragende fra R. Lindgreen om **Tilladelse til at oprette et Fæstekontor** i Nærheden af Hovedbanegaarden.

Formanden meddelte, at de ønskede Oplysninger om de nuværende Fæstekontorers Ind-

tægter nu var fremkaffet gennem Politiet, og at disse Indtægter havde været 1700 Kr., 540 Kr., 475 Kr., 1400 Kr. og 1949 Kr. Det sidstnævnte Beløb var dog hele Bruttoindtægten.

Simonsen anbefalede at give Andrageren den ønskede Bevilling i Betragtning af, at han var Krøbling og mulig ved et Fæstekontor kunde klare sig, saaledes han ikke skulde falde Kommunen til Byrde, hvilket ellers utvivlsomt vilde blive Tilfælde. Byen var vokset stærkt, siden der sidste Gang var blevet oprettet noget nyt Fæstekontor, og da Andrageren mente at grundlægge den ny Virksomhed paa udenbys Forbindelser, navnlig paa Sjælland og Fyn, vilde den ikke i nævneværdig Grad komme til at berøre de gamle Forretninger.

Formanden mente, at Andragendet i hvert Fald maatte tilbage til Politimesteren, inden Bevillingen blev givet, idet Politimesteren ikke havde haft Lejlighed til at udtale sig om Andragerens Person.

Jul. Andersen vilde i og for sig gerne gaa med til at bevilge Andragendet, men syntes, at de nuværende Fæstekontorers Indtægter var saa smaa, gennemsnitlig kun henimod 1000 Kr., at den ny Virksomhed utvivlsomt vilde blive Andrageren en stor Skuffelse. Kunde det derfor tænkes, at man kunde give Andrageren en eller anden Stilling i Kommunens Tjeneste, f. Eks. som Bud, vilde han sikkert være bedre tjent dermed.

Simonsen troede ikke, Andrageren egnede sig til at være Bud, eftersom han kun havde een Arm. Kunde Byraadet være enigt om at give Andrageren Bevillingen, havde Taleren intet imod at indhente Politimesterens Erklæring angaaende hans Hæderlighed.

Samuelson anbefalede at give den ønskede

Bevilling. Andrageren var en i alle Maader hæderlig Person.

M i k a e l J o h a n s e n vilde i og for sig gerne gaa med til at bevilge Andragendet, men var, efter at have set hvor smaa Fæstekontorerne Indtægter var, bange for, at man gjorde Andrageren en daarlig Tjeneste dermed.

C h r i s t e n s e n havde talt med Andrageren, som mente, at flere af de nuværende Fæstekontorers Indehavere gjorde altfor lidt for at faa noget at bestille, og at han havde saa stor en Bekendtskabskreds, navnlig paa Sjælland, at han nok skulde skabe sig en Eksistens ved Fæstevirksomheden.

L e h m a n n havde kendt Andrageren en Del Aar og kunde anbefale, at man gav ham Bevillingen under Forbehold af, at Hæderlighedsattesten var tilfredsstillende.

Andragendet bevilgedes under Forudsætning af, at Oplysninger angaaende Andragerens Vandel, indhentede gennem Politimesteren, er tilfredsstillende.

11. (J. Nr. 12²⁶—1912). Indstilling om Tildeling af forskellige **Alderdomsunderstøttelser**.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 580—1912). Andragende fra Formand under Brolægningsvæsenet, J. C. Jensen, om **Ændring i Lønanciennitet**.

Kunde ikke bevilges.

13. (J. Nr. 591—1912). Andragende til Indenrigsministeriet fra Gæstgiver C. Hansen om **Bevilling til at drive Restauration i »Pavillonen« i Riis Skov** i Henhold til Lov Nr. 104 af 10. Maj 1912 § 21 samt om Dispensation fra samme Lovs § 6.

Anbefaledes.

14. (J. Nr. 549—1912). Det vedtoges at afholde Ud-

giften til det **brandfri Rum** paa **Skattekontoret** af **Konto XX 9** for Aaret 1913—14.

15. Til Medlemmerne af **Valgbestyrelsen** for **Søndre Kreds** i Stedet for **Magnus Nielsen** og **Olesen** valgtes **J. C. Petersen** og **Christensen**. Til **Suppleant** valgtes **Jacobsen**.

